

Udskriftsdato: 9. august 2022

VEJ nr 9603 af 04/07/2019 (Gældende)

Tømning af containere gasset med metylbromid Vejledningen oplyser om sundhedsfaren ved metylbromid og om, hvilke foranstaltninger, der skal træffes ved tømning af containere, der har været gasset med metylbromid.

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: 20185001113

Tømning af containere gasset med metylbromid

Vejledningen oplyser om sundhedsfaren ved metylbromid og om, hvilke foranstaltninger, der skal træffes ved tømning af containere, der har været gasset med metylbromid.

At-vejledning D. 2.22-3

1. Februar 2007 - Opdateret juli 2019

Denne vejledning oplyser om sundhedsfaren ved metylbromid og om, hvilke foranstaltninger, der skal træffes ved tømning af containere, der har været gasset med metylbromid.

Sundhedsfaren ved metylbromid

Metylbromid er en farveløs gas, som er giftig ved indånding og ved indtagelse, og som irriterer øjnene, åndedrætsorganerne og huden. Metylbromid optages let ved indånding, hvor det kan give skader på nervesystemet, nyrerne og lungerne. Metylbromid kan optages gennem huden.

I lettere forgiftningstilfælde opstår der symptomer som hovedpine, kvalme, synsforstyrrelser, muskelsvaghed og træthed adskillige timer efter udsættelsen.

Ved større påvirkning ses nedsat lungefunktion og åndedrætsbesvær samt syns- og taleforstyrrelser, følelsesløshed, skælven, kulderystelser og omtågethed.

Der er umiddelbar fare for liv og helbred ved en indånding af en luftkoncentration på 250 ppm.

Grænseværdien for metylbromid er 5 ppm eller 20 mg/m³.

Metylbromid kan først lugtes, når indholdet i luften er mindst 4 gange større end grænseværdien, og derfor er der undertiden tilsat et røbestof, som har en stikkende, sødlig lugt.

Metylbromid har tidligere været anvendt til bekæmpelse af skadedyr i jord, korn og frugt. Anvendelse af metylbromid er reguleret af Miljøministeriet, og det er forbudt at udføre gasning med metylbromid i Danmark og i øvrige udviklede lande. I 3. verdenslande anvendes metylbromid imidlertid stadig, og forbruget har været stigende i de senere år.

Metylbromidgassede containere

I visse 3. verdenslande er der udviklet den praksis, at containere med indhold i nogle tilfælde bliver gasset med metylbromid efter pakning. En sådan praksis eksisterer også for forsendelser, som ikke indeholder træemballage. Der er set eksempler på, at containere med indhold af sko, tøfler, puder, madrasser, tasker, fotoalbum og pistacienødder er blevet gasset i 3. verdenslande.

Man risikerer herved, at metylbromid lægger sig i hulrum i containeren, hvor det først frigives, når containeren åbnes. Man skal derfor være opmærksom på muligheden for gasophobninger i "lommer" samt frigivelse af metylbromid under håndtering af behandlet gods i containeren.

Personer beskæftiget med fx tømning af containerne kan derved blive udsat for metylbromid, hvis ikke containeren på forhånd er blevet grundigt udluftet, og hvis personerne ikke beskytter sig mod indånding.

Hvordan kan man se, at en container er blevet gasset?

Medfølger et certifikat om gasning af containeren, er containeren med sikkerhed blevet gasset.

Ellers bør følgende tegn give anledning til mistanke om metylbromidgasning:

- Containeren er mærket som "farligt gods"
- Udluftningsventilerne på containeren er tapet til.

Arbejdspladsvurdering

Det er arbejdsgiverens pligt at sørge for, at der udarbejdes en skriftlig arbejdspladsvurdering (APV), som sikrer, at alle væsentlige arbejdsmiljøproblemer kortlægges og inddrages i virksomhedens arbejdsmiljøarbejde. Udarbejdelsen af APV'en kan ske i elektronisk form (1). Når der er risiko for udsættelse for metylbromid fra metylbromidgassede containere, skal APV'en udbygges med en kemisk risikovurdering af arbejdet med stoffet, herunder hvordan påvirkningen er forebygget, og hvor effektiv beskyttelsen er (2). APV'en bør udbygges med denne risikovurdering, som skal bringes i anvendelse, når der er mistanke om, at en container er blevet metylbromidgasset.

Foranstaltninger ved mistanke

Ved mistanke om, at der kan være rester af gassen tilbage i containeren, skal der træffes foranstaltninger for at sikre mod indånding af metylbromid.

Før losning af containeren kan begynde, skal man ved målinger sikre, at adgangen kan foregå farefrit.

Målingerne kan foretages ved hjælp af Drægerrør, som findes til måleområdet 0,5-5 ppm.

Der skal anvendes egnet åndedrætsværn og handsker af egnet materiale under målingerne, og indtil containeren er udluftet, samt ved tømning af containere, hvor der er risiko for gasophobninger i "lommer" og frigivelse af metylbromid under håndtering af behandlet gods.

Egnet åndedrætsværn er friskluftforsynet åndedrætsværn eller filtrerende åndedrætsværn, såfremt der anvendes filtre af type AX. Spørg leverandøren (3).

Neopren og butylgummi kan være egnet handskemateriale. Spørg leverandøren.

Metylbromidgasset træ og træemballage

Den 1. marts 2005 indførte EU-landene krav om, at træemballage og træ til fremstilling af emballage, der indføres fra tredjelande, forinden skal være behandlet for planteskadegørere enten ved varmebehandling eller ved gasning med metylbromid i henhold til den internationale plantesundhedsstandard for producenter af træemballage (ISPM nr. 15, publiceret af FAO).

Mange andre lande har indført tilsvarende importkrav, og Plantedirektoratet har i den forbindelse etableret en certificeringsordning for producenter af træemballage. I Danmark er imidlertid kun varmebehandling af træet tilladt.

Importeret træemballage gasset med metylbromid skal i producentlandet være mærket således:

– hvor MB for "Methyl Bromide" viser, at træet er behandlet med metylbromid.

YY er en landekode, fx IN for Indien, efterfulgt af registreringsnummeret på den virksomhed, som har produceret og mærket emballagetræet eller træemballagen.

Importeret, metylbromidbehandlet træ, som skal anvendes af certificerede virksomheder i Danmark, skal ligeledes være mærket med "MB".

Mærkningen kan indeholde supplerende koder, fx DB for "Debarking", hvis træet er afbarket.

Regler

Bekendtgørelse om arbejdets udførelse

Bekendtgørelse om arbejde med stoffer og materialer.

Læs også Arbejdstilsynets vejledninger om:

- (1) Arbejdspladsvurdering
- (2) Arbejde med stoffer og materialer
- (3) Åndedrætsværn.

Læs også branchearbejdsmiljørådenes vejledninger:

Branchearbejdsmiljørådenes vejledninger kan findes på www.bar-web.dk.

Arbejdstilsynet, den 4. juli 2019